

ТЕХНОЛОГІЇ МУЛЬТИМЕДІА ПРИ ВИКЛАДАННІ СТУДЕНТАМ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

О. І. Сметанюк, Ю. В. Ломакіна

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»

Сучасна освітня парадигма визначає навчання як керувану навчально-пізнавальну діяльність, що призводить до важливих змін особистості студента: підвищення інтелекту, виховання визначних рис особистості, психологічні зміни особистості в напрямку більш повної її самореалізації.

Для вирішення проблеми підвищення ефективності навчання з використанням інформативних комп'ютерних технологій застосовуються методики, які охоплюють такі етапи: створення мультимедійних лекційних демонстрацій; розробка завдань для дистанційного навчання з фармацевтичної ботаніки (денна та заочна форми навчання); застосування комп'ютерних технологій у роботі наукового гуртка; комп'ютерне тестування, як перший крок здачі модульного контролю.

Лекційні демонстрації є першим кроком впровадження засобів мультимедіа в процес викладання дисциплін. Лектор розширює можливість проведення різноманітніших і інформативніших лекцій, ніж при класичному методі викладання.

Методика лекційних демонстрацій може містити:

1. Лекційні демонстрації процесів і явищ, якісна складова яких відповідає емпіричному досвіду студента.

В цьому випадку в лекційних демонстраціях основну увагу приділяють взаємозв'язкам і взаємозалежностям різних аспектів процесу або явища. На приклад лекційний матеріал з розділу «Морфологія генеративних органів рослин» (курс «Фармацевтична ботаніка»), включає фрагменти документального відео форм запилення рослин, етапи проростання пилюку, насіння, поширення плодів слайди рослин, у яких лікарською сировиною саме є квітки, плоди, насіння. Інший приклад з курсу «Ресурсознавство лікарських рослин» одна із лекцій передбачає перегляд відео «Географічна приуроченість сировинних джерел фітозасобів, які включені у Європейську Фармакопею» та слайди з статистичною обробкою даних, щодо лікарських рослин України, які входять у фітозасоби вітчизняного виробництва.

2. Лекційні демонстрації процесів і явищ, невідомих студентам, але не суперечні їх емпіричним уявленням про основні закономірності. Наприклад демонстрація відеофільму «Тканини рослинного організму» розширює абстрактні уявлення студента про мікроскопічну структуру та функції клітин, комп'ютерна графіка дає уяву просторового розміщення тканин та клітин у складі анатомічних органів.

Робота студентів наукового гуртка проводиться у двох напрямках: науково-дослідні роботи та реферативна обробка літературних джерел, інтернет-сайтів за певною медико-фармацевтичною тематикою. Доповідь на засіданні гуртка є презентацією знань, умінь та навичок, отриманих у процесі самостійної роботи. Потрібно чітко виконувати вимоги статуту наукового гуртка про порядок представлення інформації, контролювати витрати часу на ті чи інші пункти доповіді, а мультимедійні засоби повинні допомогти в цьому.

Висновок. Для вирішення проблеми підвищення ефективності навчання з використанням інформативних комп'ютерних технологій застосовуються методики, які охоплюють такі етапи: створення мультимедійних лекційних демонстрацій; розробка завдань для дистанційного навчання з (денна та заочна форми навчання); застосування комп'ютерних технологій у роботі наукового гуртка; комп'ютерне тестування, як перший крок здачі модульного контролю.

Література

1. Канівець Т. М. Основи педагогічного оцінювання : навч.-метод. посіб. / Т. М. Канівець. – Ніжин : Видавець П.П. Лисенко М. М., 2012. – 102 с.

2. Кобзар О.Б. Дидактична роль нових інформаційних технологій у навчальному процесі вищої медичної школи // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. / Ред. кол.: В.О. Зайчук, О.Я. Савченко, М.Ф. Дмитриченко та ін. – К.: НМЦ ВО, 2002. – Вип. 32. – С. 86–96.

ЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

О. В. Соляник, А. В. Федченко

Запорізький державний медичний університет

Специфіка професійної діяльності лікаря в усі часи була направлена на профілактику захворювань, збереження здоров'я та життя людей. Однак існують протиріччя між об'єктивною потребою суспільства у висококваліфікованих фахівцях в області медицини, які володіють вміннями спланувати своє професійне майбутнє, і недостатнім рівнем сформованості даної якості у студентів медичного університету. Предметом аналітичної діяльності стало визначення фактичного рівня розвитку ціннісних уявлень студентів медичного вузу. За допомогою опитувальника, розробленого М. Рокичем, ми провели діагностику ціннісних орієнтацій студентів як системи особистих установок по відношенню до вже існуючих у суспільстві матеріаль-

них і духовних цінностей. Вони являють собою сукупність переконань, прийнятих індивідом в якості власних внутрішніх орієнтацій; систему стійких відносин до світу. Ціннісні орієнтації студентів знаходяться на стадії формування та подальшого розвитку, тому методика М. Рокича націлена на виявлення ієрархії цінностей, розділених особистістю. Нами було проведено анкетування 60-ти студентів медичного університету третього року навчання з використанням методики М. Рокича «Ціннісні орієнтації». Найбільш важливими термінальними цінностями для студентів-медиків є: «здоров'я» – 55,5%, «кохання» – 24%, «щасливе сімейне життя» – 24%, «матеріально забезпечене життя» – 22,2%, «наявність хороших та вірних друзів»

– 29,6 %; серед інструментальних цінностей виділяють: «вихованість» – 25,9 %, «чесність» – 20,3 %, «життєрадісність» – 14,8 %, «освіченість» – 12,9 %, «відповідальність/самоконтроль» – 18,5 %. Таким чином, використана нами методика показала, що опитані студенти виховуються на

правильних моральних принципах, бо на першому місці для них є здоров'я, що дозволяє визначити змістовну сторону спрямованості особистості та становить основу ставлення даної особи до навколишнього світу й інших людей, а також основу світогляду і життєвої концепції.

ВИКЛАДАННЯ БІОЕТИКИ У СИСТЕМІ ДОДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИХ ЛІКАРІВ

І. Ю. Сонова

ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», Чернівці

Вступ. Бурхливий розвиток біології та медицини у другій половині ХХ століття розширив можливості діагностики та лікування хвороб, що підштовхнуло до остаточного становлення такої дисципліни як біоетика. Ще десять років тому в Україні біоетику сприймали як фахову етику медиків. Сьогодні чітко окреслено предмет цієї науки, який включає у себе не тільки систему взаємовідносин між лікарем та пацієнтом, а й етичну та правову регламентацію наукових досліджень, а також цілий блок соціально-етичних проблем новітніх медичних технологій [1], створена система навчання фахівців.

Основна частина. Однією з провідних ланок цієї системи навчання є викладання курсу біоетики на додипломному етапі підготовки лікарів. Про необхідність цього свідчить те, що до 15 % студентів на першому занят-

ті з дисципліни неспроможні ідентифікувати окремі базові теоретичні терміни з підготовки медиків (найбільшу складність викликає поняття «евтаназії»), спостерігається брак знань з лікарської етики. Скорочення більше ніж на 30 % аудиторних годин з біоетики у цьому році не сприяє покращанню ситуації і вимагає пошуку шляхів оптимізації процесу викладання цього предмету.

Висновки. Формування сучасного біоетичного мислення майбутніх лікарів – це запорука підготовки висококваліфікованих спеціалістів та гідних представників міжнародної медичної спільноти.

Література

1. Антологія біоетики / Під ред. Ю. І. Кундієва. – Львів: БаК, 2003. – 589 с.

ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ВИКЛАДАЧІВ КЛІНІЧНОЇ КАФЕДРИ ВИЩОГО МЕДИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Т. В. Сорокман, С. В. Сокольник, Л. В. Швигар

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Викладач вищого медичного навчального закладу (ВМНЗ) для для ефективності освітнього процесу повинен витратити достатньо фізичних, психологічних ресурсів, як для підготовки, проведення навчальних занять, так і для оформлення методичної роботи [4, 5, 6]. Дослідження факторів стресу в професійній діяльності викладачів є актуальним в аспекті соціальної значущості, оскільки знання особливостей прояви стресу можуть бути використані в профілактиці емоційного вигорання викладачів, у гармонізації взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, а саме у взаємодії «викладач-студент». Стресостійкість – це здатність протистояти сильним негативним емоційним впливам, що викликають високу психічну напруженість, оскільки діяльність викладача перебігає за умов значних психологічних навантажень. Важливим чинником соціальної адаптації до стресових ситуацій є розвинута соціально-психологічна толерантність особистості педагога. Нетерпимість у значній мірі зумовлена стереотипами особистості, негативними установками міжособистісного оцінювання. На її прояв можуть впливати різні риси характеру: агресивність, егоцентричність, доброзичливість, домінантність тощо.

Основна частина. Мета роботи – проаналізувати стресостійкість викладачів клінічної кафедри ВМНЗ впродовж навчального року.

Дослідження проводилося на прикладі кафедри педіатрії та медичної генетики Буковинського державного

медичного університету двічі: в середині та в кінці 2014–2015 навчального року. Для дослідження використана методика Холмса і Раге [2, 3]. Визначення стресостійкості та соціальної адаптації представлено у вигляді шкали, в якій кожній важливій життєвій події відповідає певне число балів залежно від ступеня його стресогенності. Підсумкова сума визначала ступінь опірності стресу. Всього проаналізовано результати дослідження 12 викладачів. Середній вік становив $39,4 \pm 2,1$ роки.

За результатами дослідження, проведеного в середині навчального року, встановлено, що більше 2/3 викладачів, а саме 83,3 % показали високий ступінь опірності стресу, 16,6 % – низький ступінь опірності стресу. Дещо інші показники отримані при дослідженні стресогенності в кінці навчального року: 41,6 % викладачів мали високий ступінь опірності стресу, 25,0 % – середній і 33,3 % – низький. Аналіз основних типів стресостійкості виявив наступний розподіл учасників дослідження: стресонестійкі особистості – 25,0 %, стресотрениуючі особистості – 25,0 %, стресотормозні особистості – 16,6 %, стресостійкі особистості – 33,3 %. Отже, збільшення навантажень, у тому числі психічних, на нервову систему і психіку викладача впродовж навчального року призводить до формування емоційної напруги, яка виступає одним із головних чинників розвитку різних захворювань.

Висновок. В даний час на передній план виходить турбота про збереження психічного здоров'я та формування стресостійкості викладача ВМНЗ.